

VBB DIGITALE NIEUWSBRIEF

**BUCA
BESTAAT
NOG STEEDS**

**EEN VERHAAL
OVER EEN
HONDERD
JARIGE**

**NATIONALE
FEESTDAG
BELGIE**

44

SEPTEMBER 2023

INHOUD

7 VOOR U GELEZEN...
Marinebrandweer houdt oog op 'Flammen Frachter'

10 VOOR U GELEZEN...
Airbus A330 MMF klaar voor medische evacuaties

13 KlassiekerNieuws

15 GESCHIEDENIS
Een verhaal over een honderd jarige

19 EVENEMENTEN
Gespot tijdens evenementen

21 OVER DE GRENS
Nationale Feestdag België

27 OPBOUWFABRIKANT
BUCA bestaat nog altijd

30 MODELBOUW
Als de rook om je hoofd is verdwenen...

32 OPBOUWFABRIKANT
Wasterlain, een naam om nooit te vergeten

COLOFON

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de
**VBB | Nederlandse Vereniging van
Belangstellenden in het Brandweerwezen**

SAMENSTELLING Peter Snellen (eindredactie) en
Jeroen Steenhuis (vormgeving)
REACTIES info@brandweer.org
KOPIJ INSTUREN uiterlijk 10 oktober 2023

VOORWOORD

De vorige VBB Nieuwsbrief was wat magertjes. De weinige vaste medewerkers die we hebben, waren op vakantie of hadden andere, maar dan toevallig wel drukke bezigheden die niet in overeenstemming te brengen waren met het werk voor de nieuwsbrief. Maar: in deze nieuwsbrief zitten dan toch weer genoeg heel interessante wetenswaardigheden.

Adriaan Kriek zorgde al voor zijn vakantie dat de meeste door hem geschreven stukken binnen waren. Dus de verblijfplaatsen van voertuigen die ooit onze vaderlandse brandweer van dienst waren, zijn weer een beetje beter bekend. Ook had hij iets in petto over een hoogst interessant carrosseriebedrijf, zo een, waarvan sommige mensen nog nauwelijks hadden gehoord, maar die toch een duidelijke stempel hebben gedrukt op de vormgeving van de brandweerwagens die uit hun werkplaats rolden.

Marinus Oosthoek zorgde voor een lading foto's en gegevens over de Belgische brandweervoertuigen en ook dat pakket was al half juli binnen en gereed. Daarbij mochten we teksten van Serge Amores gebruiken, zodat er een compleet geheel ontstaan is. Marinus reisde ook weer af naar Brussel om daar de Nationale Feestdag mee te vieren en vond daar enkele zeer interessante nieuwigheden, onder andere over 'The Beast', een beauty wat mij betreft! Dan is er nog een kort bericht binnengekomen van Remko Storm. Die toont aan, dat als de uitrukeenheden van de brandweer weg zijn, er nog heel veel in een straat gebeurt, waar een brand heeft gewoed. En Remko maakt van zo iets natuurlijk weer een bijzonder gedetailleerde maquette.

Ook de redacteur van de nieuwsbrief was eens een keertje vlug ("als luie mensen vlug worden, is er geen houden meer aan", zei mijn moeder altijd) en dus had ook die zijn geschiedenisartikel al klaar, voor de kopij van de *Eén-Eén-Twee* van augustus zou moeten worden ingeleverd. Overigens was dat te danken aan het brandweermuseum van Hellevoetsluis, waarvan één object voor

het voetlicht wordt gehaald. En nee, dit keer is het eens geen brandweerwagen.

Dan hebben we nog enkele zeer interessante artikelen gevonden, die we met toestemming van defensie mogen overnemen en die we u niet willen onthouden. Een daarvan is wel heel actueel en vormt een mooie aansluiting op het artikel over de Marinebrandweer in de *Eén-Eén-Twee*. Goed lezen, zodat u volgend jaar op de hoogte bent, wanneer u een bezoek kunt gaan brengen aan dat korps, want de VBB is druk in de weer om dat samen met de Marinebrandweer voor haar leden te organiseren. Overigens is het andere artikel niet minder interessant, maar het is wat meer specialistisch, voor hen die zich ook met ziekenvervoer bezig houden.

Dan wil ik toch even uw aandacht vragen voor het volgende. De medewerkers van de digitale VBB Nieuwsbrief doen heel erg hun best, om alle gegevens voor de artikelen te achterhalen. Een enkele keer staat er wel eens een foutje in en ook liggen de knopjes op onze toetsenborden wel eens op een andere plek, dan onze vingers menen. Dus ja, er is wel eens een foutje te vinden in de nieuwsbrief. Waar gewerkt wordt worden nu eenmaal fouten gemaakt. En wie niks doet, kan dus ook geen fouten maken, al is niks doen in mijn opvatting zo ongeveer de grootste fout die een mens kan maken. Dus als er eens een foutje insluip, of iets niet helemaal correct wordt weergegeven, dan hoop ik echt dat u niet meteen in de pen klimt. Tenzij natuurlijk, u ons dan meteen voorziet van interessante kopij. Bedenk dat het maken van deze nieuwsbrief vrijwilligerswerk is en er dus niet altijd een volledige werkweek kan worden besteed aan het natrekken van gegevens of de fotografen van voertuigen.

Met dank aan en namens allen die weer geholpen hebben van deze digitale nieuwsbrief iets moois te maken wens ik u allen veel leesplezier toe.

PETER SNELLEN

"Vroeger was alles beter" is een veel gebruikte uitdrukking, zeker als je wat ouder wordt. Of die uitdrukking altijd of in alle opzichten juist is, mag gerust worden betwist. Een gezegde dat misschien veel meer de lading dekt is "Vroeger was alles anders".

Dat geldt ook voor het verenigingsleven en dus ook voor een vereniging als de bijna 50-jarige(!) VBB. Een vereniging die dus nog stamt uit het wat we tegenwoordig het pré-digitale tijdperk noemen.

Een verenigingsorgaan met ruim zestig pagina's in full colour druk heeft het gestencilde blaadje met enkele A4'tjes van weleer vervangen. Wat ook veranderd is, is dat dit tijdschrift nu zonder meer als vakblad mag worden gezien. En het feit dat de inhoud van dit tijdschrift tegenwoordig grotendeels door een professionele redacteur wordt gevuld en niet of in elk geval veel minder uit bijdragen van leden bestaat. Beter dan vroeger? In elk geval anders!

De individualisering die zich breed door de hele maatschappij voltrekt, raakt ook het verenigingsleven. Vrijwilligers die hun tijd en energie in het verenigingsleven willen steken, zijn steeds moeilijker te vinden. Iedereen heeft het druk en dan vaak vooral met zichzelf. Het collectivisme, i.c. het echte verenigingsgevoel verdwijnt steeds meer. Een constatering zonder waardeoordeel.

Ook voor een vereniging als de onze heeft dit gevolgen. Daar waar leden vroeger bijvoorbeeld massaal foto's instuurden, zodat die konden worden afgedrukt in het - toen nog - clubblad, worden die foto's nu in no-time via allerlei social media breed verspreid. En in plaats van zich en masse aan te melden voor een georganiseerde fototoertocht in verenigingsverband gaat men nu zelf of in kleine (en soms ook grotere) groepen op pad.

Alle destijds nog actieve afdelingen binnen de VBB zijn in de afgelopen jaren verdwenen. Door gebrek aan belangstelling of gebrek aan de bereidheid zich voor anderen in te zetten en zaken met gelijkgezinden te delen?

Beter? Anders!

Wat in dit kader wel merkwaardig is te noemen, is het feit dat, daar waar tegenwoordig vrijwel iedereen in min of meerdere mate digitaal vaardig is, het aantal VBB-leden dat een toegangscode heeft aangevraagd voor het besloten deel van de VBB-website achterblijft bij de verwachtingen. Achter het met een wachtwoord beveiligde en dus alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van de website is immers een schat aan informatie beschikbaar. In de eerste plaats is dat natuurlijk de Digitale VBB Nieuwsbrief. Goedbeschouwd is dit bijna een digitale versie van de *Eén-Eén-Twee*, met hoogst interessante bijdragen die veel dieper ingaan op allerlei vaak historische bijdragen. En binnenkort hopen we daarop ook een geheel vernieuwde digitale versie van het oude Brandweer Materieelboek te plaatsen en dus voor leden beschikbaar te stellen.

Ook de communicatie met de leden zal, overeenkomstig de maatschappelijke ontwikkelingen, steeds meer via digitale wegen plaatsvinden.

Hoe de rol en de functie van de vereniging zich de komende jaren zal moeten ontwikkelen, is een vraag die het huidige bestuur zichzelf op dit moment stelt. Het antwoord op die vraag zal echter door de leden zelf moeten worden gegeven. Beter? Anders? Laat het ons vooral weten.

TON VAN EIJSDEN VOORZITTER

“Hollands Glorie”

De vakantie is weer geweest en gedaan. Heerlijke tijd gehad! Zoals gebruikelijk hield ik mijn zomerreces op mijn geliefde atol Isla Texla. Voor wie niet weet waar dat ligt: pakweg drie kilometer ten noorden van Den Helder, aan de overkant van het Marsdiep. Twee weken lang bewandelde ik de stranden, peddelde ik door weer en wind op de tweewieler door duin, woud en polder en knaagde ik iedere avond in een andere culinaire uitspanning mijn buikje rond. Het werk was even ver weg en een oude herinnering.

Nu ja, één dag maar. Want ik arriveerde op 24 juli en een dag later vloog drie eilanden verderop de autocarrier *Fremantle Highway* in brand. Daar wilde ik natuurlijk toch wel meer van weten. Om er later alsnog een reportage over te maken, want de schuit vol smeulende elektrische automobielen was een van de grootste scheepvaartincidenten op de Nederlandse Noordzee in vele decennia. En de brandbestrijding en berging waren een ouderwets staaltje ‘Hollands Glorie’ op zee.

Helaas kon de blus- en reddingsoperatie van epische proporties niet voorkomen dat één bemanningslid van de brandende schuit om het leven kwam en meerdere anderen zwaargewond raakten. De snelle escalatie van de brand dwong ettelijke bemanningsleden ertoe om vanaf het dek in zee te springen. Een hoogteverschil van zo’n dertig meter en bij zulke hoogtes begint ogenschijnlijk ‘zacht’ water toch behoorlijk op beton te lijken... Gelukkig konden de meeste bemanningsleden veilig worden gered in een Search and Rescue operatie die zo uit het script van een betere rampenfilm zou kunnen komen. Reddingboten, helikopters, het Kustwachtvliegtuig, grote bergingsschepen; alles werd in de strijd geworpen om hulp te bieden.

Hoewel het mijn intentie was om twee weken lang niet aan mijn job te denken (ook al is mijn werk eigenlijk gewoon een hobby...) begon het toch te kriebelen toen ik des morgens tijdens het ontbijt hoorde wat zich op een paar steenworpen afstand ten noorden van de Wadden allemaal afspeelde. Maar het was te

ver zwemmen naar Ameland en mijn relatie met de Kustwacht is weliswaar goed, maar niet zo goed dat ik even een helikopter kon bestellen om mij bij mijn hotel te laten oppikken en ter plekke te laten brengen. Da’s het nadeel van een incident op zee he? Je kan er niet even met de auto of fiets naartoe rijden. Ik moest het dus maar op afstand volgen.

Wat al snel zonneklaar werd uit de berichtgeving, is hoe lastig het is om branden aan boord van schepen te bestrijden; zeker als ze zo groot zijn. De brand én het schip in dit geval. In feite was het schip een reusachtige drijvende parkeergarage met zo’n 4000 automobielen verspreid over tien dekken en 200 strekkende meters. Uiteraard was van enige compartimentering van de dekken geen sprake. Dat vindt zo’n reder maar lastig. Dat een van de 4000 auto’s in de lading wel eens door onverklaarbare reden vlam kan vatten, was kennelijk niet in het brein van de ontwerper(s) van het schip opgekomen. Toch is het, naar verluidt, al de tweede keer dat zo’n drijvende megaparkeergarage verandert in een smeulend autokerkhof. Hoe dan ook is het niet verwonderlijk dat, bij gebrek aan brandscheidingen, de brandhaard in één gestalde automobiel zich als een lopend vuurtje verplaatste en in luttele tijd bijna het hele schip vulde. Een

afbrandscenario, noemen ze zo’n situatie bij gebouwbranden op het land, als het gebouw niet is ontworpen om beginnende branden klein te houden en er geen mensenlevens gered hoeven te worden. Dit was feitelijk ook een afbrandscenario. Maar wel een héél duur afbrandscenario....

**ALS HET ONTWERP GEEN
REKENING HOUDT MET
MOGELIJKE BRANDSCENARIO'S
EN NIET VOORZIET IN
PREVENTIEVE VOORZIENINGEN
OM BEGINNENDE BRANDJES
KLEIN TE HOUDEN, KOMEN
HULPVERLENERS VOOR EEN
SCHIER ONMOGELIJKE OPGAVE
TE STAAN**

WAT AL SNEL ZONNEKLAAR WERD UIT DE BERICHTGEVING, IS HOE LASTIG HET IS OM BRANDEN AAN BOORD VAN SCHEPEN TE BESTRIJDEN; ZEKER ALS ZE ZO GROOT ZIJN. DE BRAND EN HET SCHIP IN DIT GEVAL. IN FEITE WAS HET SCHIP EEN REUSCHTIGE DRUVENDE PARKEERGARAGE MET ZO'N 4000 AUTOMOBIELEN VERSPREID OVER TIEN DEKKEN EN 300 STREKKENDE METERS.

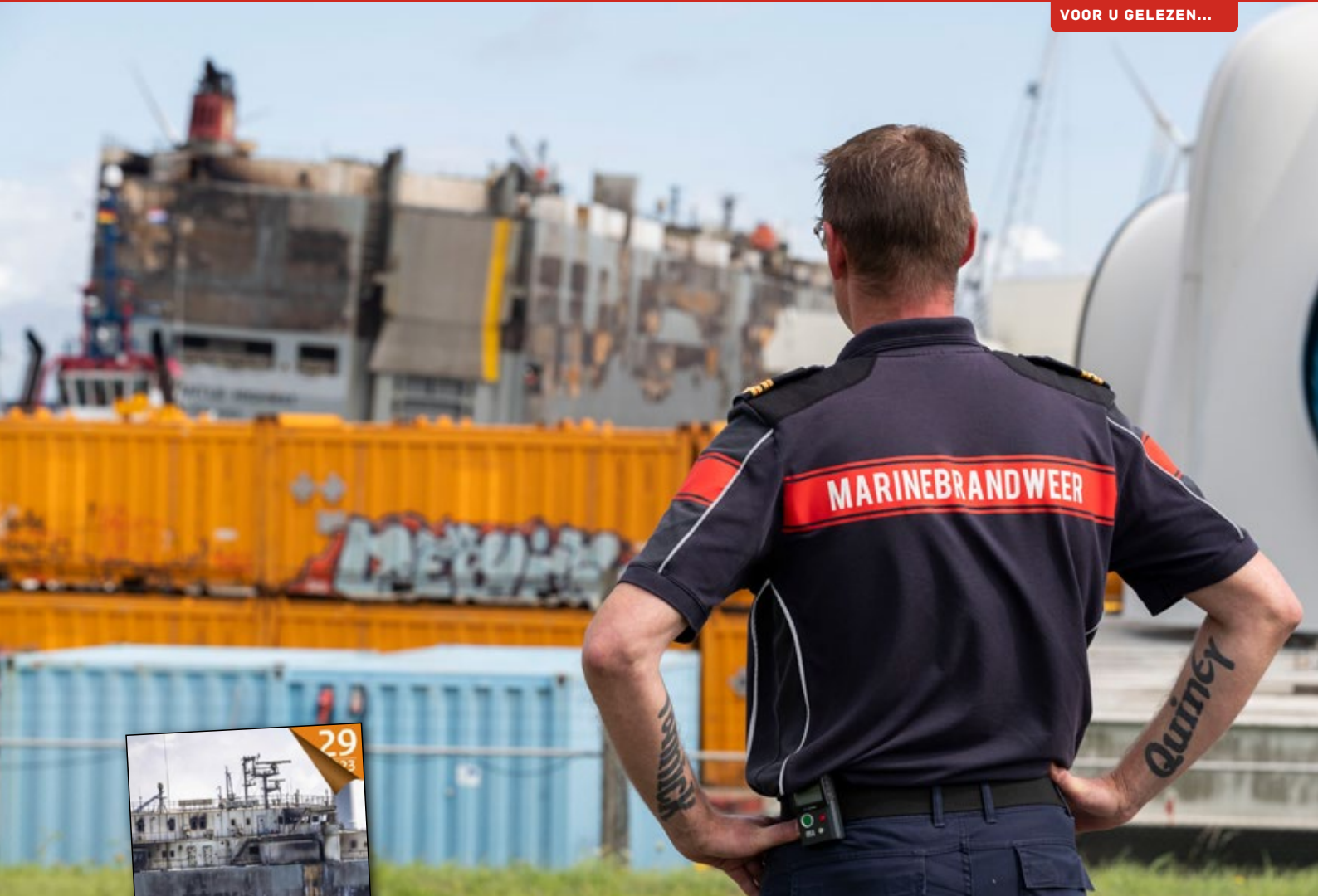
foto: kustwachtvliegtuig

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

VOOR U GELEZEN...
DEFENSIEKRANT 29, 2023

TEKST Evert Brouwer
FOTO'S sergeant-majoor Aaron Zwaal

Marinebrandweer houdt oog op 'Flammen Frachter'

Voor veel belangstellenden was het een fijn dagje uit. Voor het Korps Marinebrandweer (KMB) een serieuze inzet: de aankomst van het door brand getroffen vrachtschip *Fremantle Highway*, gistermiddag in de Noord-Groningse Eemshaven.

Met negen brandweerlieden, speciale voertuigen en twee adviseurs bewaakt het KMB sinds gistermiddag de brandveiligheid in de Julianahaven. Niet dat het Korps Marine Brandweer is verrast door het verzoek vanuit de Veiligheidsregio Groningen. "We zijn als specialisten sinds vorige week dinsdag-

nacht, toen de brand ontstond, bij de operatie betrokken door de Kustwacht Nederland", vertelt hoofdbrandmeester Lars Monnik van het team Scheepsbrand Bestrijding (SBB).

Specialisten

Aanspreekpunt voor de ondersteuning van Defensie in de Eemshaven is luitenant-ter-zee der eerste klasse Corina van Proosdij. "Er is snel contact met de Veiligheidsregio Groningen opgenomen, omdat voor het noorden de scheepsbrandbestrijding bij Den Helder, dus het SBB, ligt. Ook Rotterdam beschikt

*'We hebben genoeg slagkracht
om een brand te bestrijden'*

FOTO: M&Lano Kraan

Verder lezen?

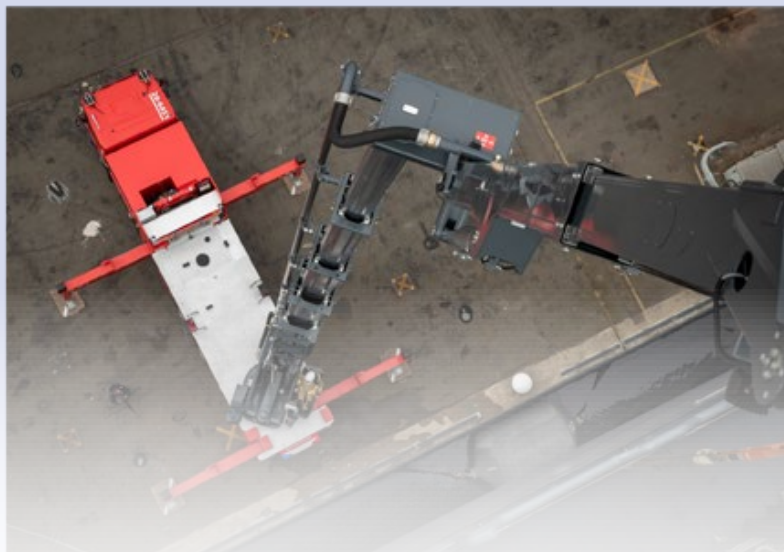
Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

De grootste hoogwerker van de Benelux stand-by

Grootste hoogwerker

De specialistische brandweerlieden van de marine zijn de komende dagen aanwezig voor de bestrijding van calamiteiten. Het KMB heeft daarvoor de Scania P500 met zijn Bronto-opbouw meegenomen naar de Eemshaven. Dat is de grootste hoogwerker van de Benelux met zijn uitschuifbare arm van 61 meter. Het twaalf meter lange voertuig is speciaal bedoeld om moeilijk bereikbare branden te bereiken.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Airbus A330 MMF klaar voor medische evacuaties

VOOR U GELEZEN...

MATERIEEL GEZIEN 06, 2023

TEKST Evert Brouwer

FOTO'S Ministerie van Defensie, Bundeswehr, luitenant-kolonel Huub Schattorie

ILLUSTRATIE Paul Koebrugge

De wereld is weer een stukje veiliger geworden met het aantreden van de Airbus A330 Medical Evacuation, die speciaal is ingericht voor medische evacuaties (Medevac). Het toestel heeft inmiddels alle testvluchten achter de rug en wat de luchtwaardigheid betreft de zegen gekregen van de Luchtvaartautoriteit. Sterker nog: de eerste vlucht heeft al plaatsgevonden.

Het was, om in die termen te blijven, een complexe operatie", blikt Peet Roovers, engineer luchtwaardigheid bij het Commando Materieel en IT (COMMIT) terug. "Ga maar na: de NAVO is eigenaar, het medisch materieel is Duits en Nederland zorgt voor de certificering."

Aan boord is de apparatuur ingebouwd die afkomstig is van de verouderde A310 vliegtuigen van de Duitse luchtmacht. De apparatuur werd al twintig jaar gebruikt in de A310. Toch moest de apparatuur alsnog getoetst worden om aan de certificatie-eisen van de A330 te voldoen. Dit riep vragen op bij de Duitsers: die apparatuur was toch goed genoeg voor de A310? "Die Airbus is nu eenmaal een ander toestel dan de grotere A330. De vluchtroutes binnen het vliegtuig zijn bijvoorbeeld niet identiek. Dat heeft consequenties voor de inbouw en plaatsing van de apparatuur", schetst collega-engineer kapitein Mike van Mierlo.

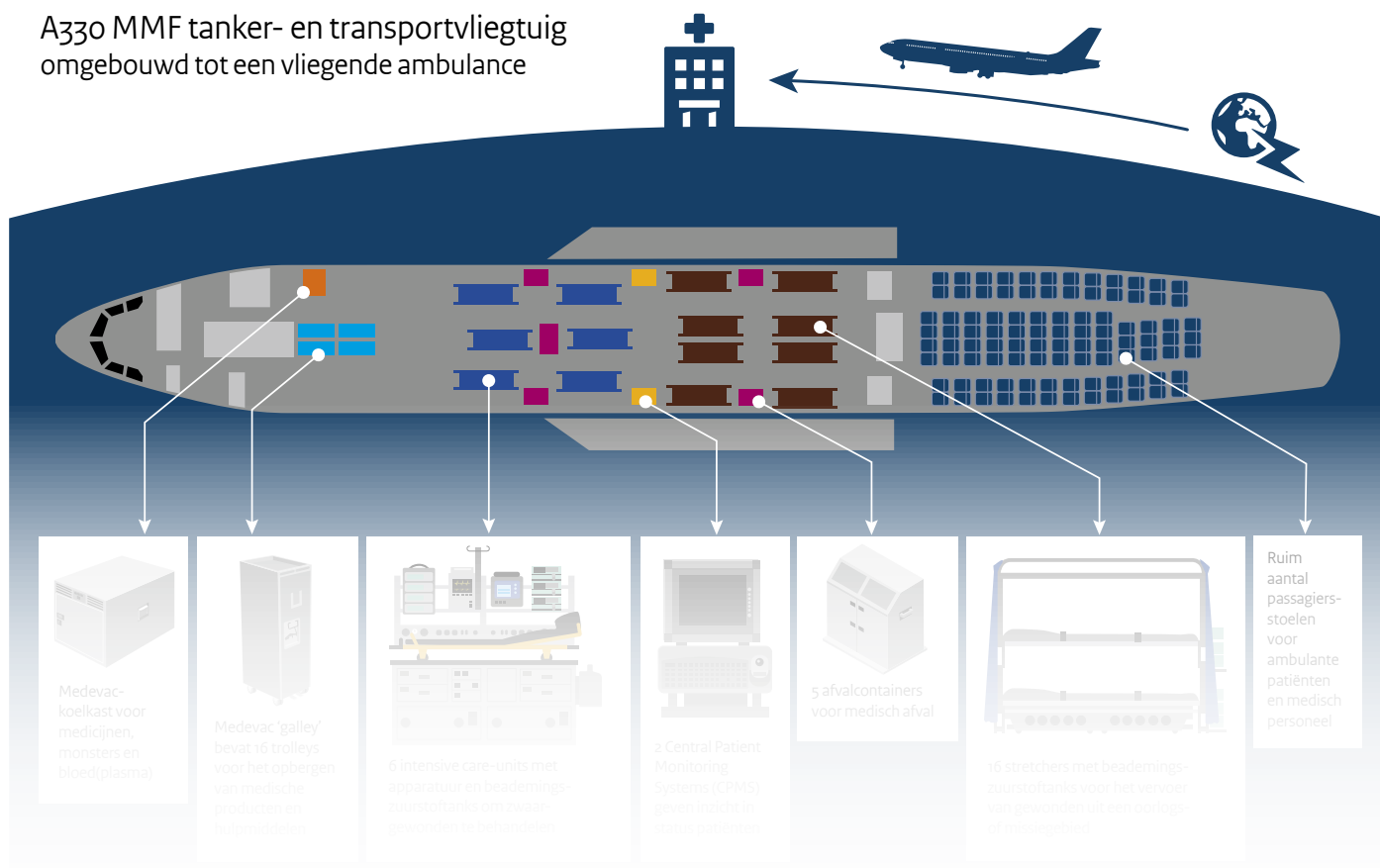
Brandblussers

In mei dit jaar zijn de operationele test- en evaluatievluchten, in militaire termen de OT&E, gehouden. Daarbij zijn de limieten van het toestel aardig benaderd. "Zit je dan als verpleegkundige op de aangewezen plek nog wel veilig op je stoel? Kan de trolley veilig door het toestel en kun je overal bij de brandblussers en persoonlijke beschermingsmiddelen in geval van nood? We zijn tijdens de zogenoemde cabin walk through test daadwerkelijk door het toestel gelopen om bijvoorbeeld headstrike distances te meten. Dat lukt niet in een lab. Wij - en Airbus - verzinnen wel iets van achter het bureau, de praktijk kan echter anders uitwijzen."

Diepgang

Roovers en kapitein Van Mierlo zijn nog niet eens zo lang geleden in het project gestapt: respectievelijk februari en oktober vorig jaar. "De dynamiek binnen het project, bestaande uit COMMIT (Directie Wapensystemen & Bedrijven, afdeling Luchtvaartsystemen), Koninklijke Nederlandse Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR), Duitse Luchtmacht en Militaire Luchtvaartautoriteit (MLA), heeft voor een enorme stroomversnelling gezorgd. Dat is een geweldige prestatie, zeker gezien de diepgang bij deze klus", zegt Peet stellig.

A330 MMF tanker- en transportvliegtuig
omgebouwd tot een vliegende ambulance

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

gens ons bij een calamiteit tot mogelijke verwarring kan zorgen bij het personeel dat gewend was aan een vertrouwde plek. Dus hebben we de blusser ook op die 'oude plek' in het toestel erbij gezet."

Zuurstofflessen

De certificering van de medische configuratie (zonder apparatuur) ligt bij Airbus. COMMIT zorgt voor de certificering van de medische apparatuur en de plaats aan boord. "Dat is een harde knip."

Een voorbeeld waarbij er wel overlap was, betrof de locatie van flessen met medicinale zuurstof. "Die wilde Airbus niet ter hoogte hebben van de motoren, wat logisch klinkt. Daarop is een diepgaande veiligheidsanalyse losgelaten die de plek acceptabel veilig acht en daarmee is de MLA het eens", stelt Peet.

Representatief

Geen detail is onbeschreven gebleven. Een voorbeeld: "De trolleys, met allerhande verbandmiddelen, zijn aanvullend getest. Waarom? Als de lades opengaan bij bijvoorbeeld een crashlanding, kan dat tot vervelende blokkades leiden, bijvoorbeeld bij de vluchtroutes", schetst Mike. "We hebben de lades gevuld met 24 kilo zand en gewichten om de belasting bij een crashlanding na te bootsen. Daarin hebben we trouwens de sliftage aan de lades

'Alle mogelijke scenario's zijn nagebootst'

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

KlassiekerNieuws

SAMENSTELLING **ADRIAAN KRIEK**

AFBEELDINGEN UIT DE COLLECTIES VAN **ADRIAAN KRIEK, PETER SNELLEN**

Heel uniek: er worden op Marktplaats twee Willys Nekaf jeeps te koop aangeboden.

Bij het bedrijf Combat in Havelte staat een Willys Nekaf te koop voor een vaste prijs van € 6000. Het voertuig heeft als bouwjaar 1957 en heeft dienst gedaan als trekker-manschapwagen voor een motorspuit bij de Landmacht. Het huidige kenteken is DM-68-74, helaas is niet bekend wat het defensiekenteken was. De verkoper vermeldt dat de motor niet loopt, maar dat de compressie erg goed is. Het voertuig verkeert in een goede staat en is voorzien van nieuwe banden.

De andere Willys Nekaf wordt door het bedrijf M38A1.NL verkocht. Het betreft een Willys Nekaf die als trekker-manschapwagen voor een poederwagen dienst heeft gedaan. Dit voertuig heeft dienst gedaan op een van de Landmachtkazernes op Soesterberg. Deze brandweervagen verkeert in een uitstekende staat en heeft slechts 29.000 km op de teller staan. Het defensiekenteken was KX-57-51 en het bouwjaar is volgens de advertentie 1959.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

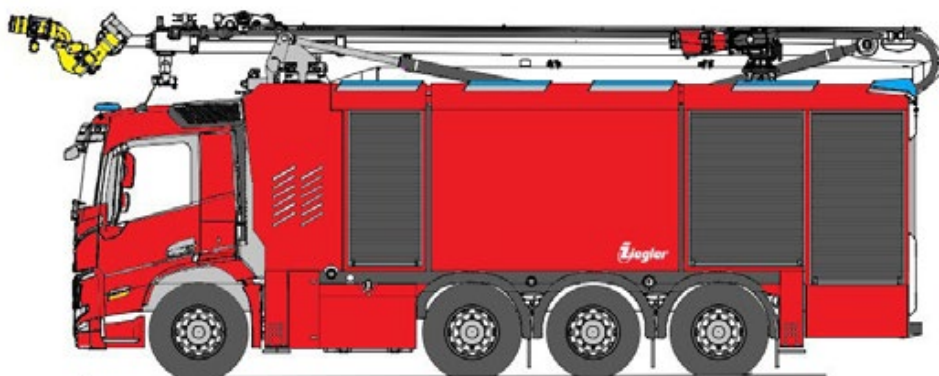
Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

SLUITEN OVEREENKOMST VOOR LEVERING VAN

10 schuimblus voertuigen

Ziegler Brandweertechiek B.V. en de Gezamenlijke Brandweer Rotterdam (GB) hebben een overeenkomst getekend voor de levering en opbouw van twee schuimblusvoertuigen met blusarm. Daarnaast zijn er optioneel acht schuimblusvoertuigen zonder blusarm opgenomen in de overeenkomst.

De schuimblusvoertuigen worden opgebouwd op een Volvo vrachtwagenchassis.

De voertuigspecificaties zijn als volgt:

- Volvo FM 8x2, 540 pk
- Ziegler Z-Control bediening
- 7-luiks ALPAS opbouw
- 4000 liter Ziegler Hydrant Filter watertank
- 4000 liter SVM tank
- single-stage centrifugaal bluspomp brons 8000 l/min bij 15 bar
- Ziegler Z-PF schuimsysteem
- Ziegler ZT-8000 dakmonitor op lift
- Ziegler Z-Attack 23-360 blusarm met ZT-8000 water-/schuim-/poedernozzle;
- CAF-systeem
- Ziegler Z-Remote & Z-Connect vehicle management system
- Ziegler Z-Vision
- veldsterktemeting

Jan van der Heijden wordt terecht beschouwd als de grondlegger van de Nederlandse brandweer. Zijn naam werd en wordt bij de brandweer al gedurende heel lange tijd met hoofdletters geschreven. Het kenmerkende is, dat dit in elke tijd gebeurde op een manier, die op dat moment eigentijds was. En ook, dat die hulde voor deze belangrijke persoonlijkheid niet alleen in Amsterdam, waar Jan van der Heijden het grootste deel van zijn leven doorbracht, plaatsvond en vindt, maar op meer plekken in ons land.

Precies 100 jaar geleden werd er in Rotterdam een borstbeeld van Jan van der Heijden onthuld. Na vele omzwervingen kwam het in het brandweermuseum van Hellevoetsluis terecht, waar het een belangrijke plaats inneemt in de collectie. Nu we dit jaar het honderdjarige bestaan van dit borstbeeld mogen vieren, is het misschien wel eens interessant een kijkje te nemen in de geschiedenis van dit bijzondere museumobject.

Brandweervereniging

In Rotterdam had voor de Tweede Wereldoorlog bijna elke brandspuit en elk spuihuisje een eigen brandweervereniging. Daarnaast waren er wat overkoepelende verenigingen, bijvoorbeeld voor brandmeesters. Een van de grotere van al die clubs was een brandweervereniging, die de naam 'Rotterdamse Brandweervereniging Jan van der Heijden' droeg. Deze vereniging ging in 1922 aan de slag, om te komen tot een kunstwerk ter herinnering aan

de uitvinding van de slangbrandspuit met windketel. Er werd volgens goed vaderlands gebruik een commissie ingericht. Die moest nagaan, hoe men aan de fondsen kon komen en vervolgens moest die zorg dragen voor de uitvoering van het plan. Men organiseerde een groots opgezette loterij om de benodigde gelden bijeen te krijgen. Er werden 21.000 loten verkocht tegen 25 cent per stuk. Dat was in die tijd een behoorlijk bedrag. De prijzen die men met die loterij kon winnen, waren 'kunstproducten', waaronder een zilveren model van een handbrandspuit.

In datzelfde jaar werd de opdracht voor het maken van een kunstwerk verstrekt aan de beeldhouwer Miedema. Het zou een bronzen borstbeeld worden, dat in mei 1923 geplaatst werd in de gevel van het reserve-brandspuihuis aan het Grotekerkplein.

Onthulling

Van de onthulling werd werk gemaakt. Alle belangrijke mensen waren aanwezig. Want de *Rotterdamsche Courant* van 11 mei 1923 schrijft:

Er waren de waarnemend directeur der gemeentewerken, de heer H.S. de Roode; de gemeentearchitect, de heer D.B. Logemann; de ontwerper van het beeld, de heer S. Miedema; de president-hoofdman der brandweer, de heer A.E.P.M. Driebeek en de hoofdlieden de heeren G. van Sillevoldt Gzn, J. Bakker, H. van Dam, W.A. Keeman en G.A.J. Mirrer, benevens de secretaris van het college, de heer G. Freni; de oud-wethouder en oud-hoofdman de heer J. Hudig; notaris F.L. Hartong, het raadslid de heer Joh. Van Meggelen; de heer J. Pellenhoft, hoofdopzichter van

de afdeeling brandblusmiddelen; deputaties van de besturen van het college van brandmeesters en van de vereniging van brandspuitmeesters, het bestuur van de verenigde Dordtsche spuitgasten met afgevaardigden van Dordtsche brandweerkringen, vertegenwoordigers van de Schiedamsche brandweer, tal van brand- en brandspuitmeesters en de brandweereeniging Jan van der Heijden met hun vaandels. Daar omheen werden de afgevaardigden van de Rotterdamsche en de Dordsche brandweereenigingen, medevoerende een 25 vaandels, opgesteld.

Het musiekkorps de Brandweer, dat zich bij de onthulling liet hooren en de Jan van der Heijdenmarsch speelde, was in optocht van den Groenendaal door de stad naar het afgezette terrein op het Grootte Kerkplein getrokken.

Het bestuur van de brandweervereniging Jan van der Heijden bij het borstbeeld.

Daarop volgden de onvermijdelijke toespraken, met een welkomstwoord namens de brandweervereniging, en een toespraak waarin de betekenis van Jan van der Heijden uit de doeken gedaan werd. De heer A. Mes, erevoorzitter van de brandweervereniging Jan van der Heijden, onthulde vervolgens het beeld "dat gevat was in een omlijsting en stond op een hardstenen zuil". Daarna werd namens de vereniging het beeld overgedragen aan de heer De Roode, als afgevaardigde van het gemeentebestuur. Hierbij werd ook een oorkonde overhandigd met de tekst: "Op 10 Mei 1923 werd aan het gemeentebestuur van Rotterdam door de Rotterdamsche brandweervereniging Jan van der Heijden aangeboden een bronzen borstbeeld van Jan van der

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

stemming van de gemeente – geplaatst in een nis in de gevel van de brandweerkazerne (reservespuithuis) van de reddingsbrigade van de brandweer, aan het Grotekerkplein.

Omkransing

Al snel blijkt men het plan te hebben opgevat, om jaarlijks bij het beeld een hulde te brengen aan Jan van der Heijden. Zo lezen we in 1925 dat “de Rotterdamsche Brandweervereniging Jan van der Heijden voornemens is op Hemelvaartsdag 20 Mei het jaarlijksch huldebetoon aan het borstbeeld van Jan van der Heijden, den uitvinder van de slangbrandspuit, op het Groote Kerkplein te gaan brengen.” Blijkbaar vond dit steeds op Hemelvaartsdag plaats. In de jaren ‘20 en ‘30 was deze huldiging voor zover bekend tenminste altijd in mei. In 1938 wordt dat zelfs gefilmd door Cineac. Voor de laatste keer wordt het beeld (zoals dat zo fraai heet in de kranten van die dagen) ‘omkransd’. Het is alsof men een voorgevoel heeft dat die traditie voor de laatste keer gehouden wordt, want in 1940 wordt er – net als in 1923 – groots uitgepakt. Zeventien keer heeft die plechtigheid plaatsgevonden, wanneer de oorlog ook in ons land uitbreekt.

Mei 1940

De Tweede Wereldoorlog breekt uit. Ook ons land wordt daarbij betrokken. Het is weliswaar slechts het eerste bombardement op Rotterdam plaats. Daarbij

Na het bombardement op Rotterdam in mei 1940 wordt het borstbeeld veiliggesteld en ondergebracht op de binnenplaats van het museum Boymans-Van Beuningen.

Mei des avonds om halfacht te doen plaatshebben. Plaats van samenkomst Teilingerstraat 89.”

Dat Noordplein komt trouwens in meerdere publicaties naar voren. In *Het Vrije Volk* van 3 juni 1952 wordt melding gemaakt, van het feit dat een der laatste brandweermanstruiken J.W. Schieders gedijt de laatste huldiging aan een

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

In 1954 lezen we in het *Algemeen Dagblad* van 25 oktober dat burgemeester Van Walsum van Rotterdam op de zaterdag daarvoor een brandweermuseum heeft geopend, in het gebouw van de Gemeentelijke Vervoer- en Motordienst aan het Blijdorppelein. "Naast de ingang van het museum bevindt zich een borstbeeld van Jan van der Heijden." En even verder: "de Rotterdamse brandweervereniging, die zijn naam draagt, hechtte een krans aan het beeld." Dat zou dan alleen nog kunnen betekenen dat het borstbeeld inmiddels was overgebracht naar het Blijdorppelein 3-5.

Overigens bevond dit museum zich later op het Kleinpolderplein, want niet alleen was de "Vervoers-en Motordienst" van naam veranderd in Roteb, maar ook de straatnaam Blijdorppelein was (zeker althans voor een deel) veranderd in Kleinpolderplein.

Of het beeld daar nog enige tijd gebleven is, nadat het brandweermuseum aldaar was opgeheven in het begin van de jaren '70 en de attributen voor een groot deel naar Hellevoetsluis waren gebracht, kan niet met 100% zekerheid gezegd worden. Het is wel aannemelijk, want er zijn bronnen (zoals *Rotterdam in vuur en vlam* van René van de Beek) die aangeven, dat het beeld van Jan van der Heijden eerst in 1978 een plaatsje kreeg in het brandweermuseum van Hellevoetsluis.

Andere beelden elders

Het borstbeeld van Jan van der Heijden in Hellevoetsluis is niet het enige beeld dat er bestaat. In zijn *Brandweermuseum Hellevoetsluis* wordt het in 1978

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Sail en Marinedagen

Gespot tijdens evenementen

De Marinedagen waren dit jaar van vrijdag 30 juni t/m zondag 2 juli en voor de liefhebbers van oude zeilschepen (startte een dag eerder) Sail Den Helder. Onze voorjaarsvakantie hadden we zo gepland, dat we eerst de veteranendag in Den Haag konden bezoeken en daarna een bezoek konden brengen aan de Stichting Historie Vliegveld Valkenburg. Vervolgens naar de Marinedagen en Sail in Den Helder. Tussendoor ook nog even een bezoek gebracht aan de Traditiekamer op Vlieggkamp De Kooy, iets dat ook al lang op mijn verlanglijstje stond. Alleen de reis er naar toe hield mij altijd tegen, maar nu konden we het mooi combineren. Deze vakantietrip stond dus in het teken van defensie in al zijn facetten.

Adriaan Kriek

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Nationale Feestdag België

Nationale Feestdag België

TEKST EN FOTO'S Marinus Oosthoek

Zoals elk jaar vieren onze Zuiderburen hun Nationale Feestdag op 21 juli met een uitgebreid defilé waarbij voorafgaand aan dit defilé koning Filip eerst het geheel inspecteert. Dit jaar was het een bijzondere gelegenheid, want voor het eerst liepen prinses Elisabeth en prins Gabriël (de twee kinderen van koning Filip en koningin Mathilde) mee in het militair defilé. Bovendien werd het tienjarig regeringsjubileum van de koning en koningin gevierd.

Een feestdag voor de bevolking

Tijdens deze dag zijn er door de gehele stad Brussel voor groot en klein vele activiteiten. Op en rond het Natieplein en het Poelaertplein zijn er optochten van volksmuziekgroepen. Tevens zijn alle disciplines van de hulpverlenende diensten aanwezig op een centraal plein.

Dit jaar had de Civiele Bescherming groots uitpakket met de grootvermogen pompompe die in een waterbak hingen; het water werd met grote snelheid in een open bak gepompt, waarna het geheel weer terugstroomde in het eerste bassin om zo een brandloop te bewerkstelligen. Ook werd er door de brandweer een grote brandstapel gemaakt van de brandweer. Dit was een grote succesvolle dag voor de brandweer en de bevolking.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Nationale Feestdag België

Zaken stelt de Civiele Bescherming (onderdeel van de Algemene Directie Civiele Veiligheid) haar prestaties voortdurend in vraag om haar primaire opdracht te verzekeren: de burgers dienen en zo nodig te redden.

De Brandweer

In België zijn er in totaal 17.112 brandweerlieden, waarvan 10.438 vrijwilligers en 6674 beroeps. Zij helpen dag in dag uit mensen vanuit een van de 34 hulpverleningszones waaronder de zone van de Brusselse brandweer. De bekendste opdracht van de brandweer is natuurlijk het blussen van branden, maar dat is lang niet het enige wat zij doen. Zij bevrijden mensen uit hun huis of uit hun wagen na een verkeersongeval. Zij maken de weg vrij na een zwaar ongeval en dienen de eerste hulp toe aan slachtoffers. Ook wanneer er geen mensenleven in gevaar is, zoals voor het bevrijden van mensen die vast zitten in een lift of voor het redden van

een dier, kan je op de brandweer rekenen. Als er een boom op de weg is gevallen, maken zij de straat vrij. Daarnaast geven zij advies aan bedrijven en burgers over hoe zij zich het best kunnen beschermen tegen brand. Alle brandweerlieden, beroeps en vrijwilligers, verdienen respect, omdat zij elke dag hun leven riskeren voor ieder van ons. Daarom bracht de minister van Binnenlandse Zaken dit jaar de campagne 'Wederzijds respect' uit 2021 opnieuw onder de aandacht, met focus op de brandweer en de ambulancede medewerkers. De twee vuistjes uit het campagnebeeld verwijzen naar de relatie tussen de burger en de veiligheidsberoepen. Die relatie moet er een zijn van wederzijds vertrouwen en respect, zonder angst of geweld. Burgers moeten de hulpdiensten leren kennen en moeten bewust gemaakt worden van het belang van hun taken, want enkel door elkaar te leren kennen, kan er een relatie van wederzijds respect ontstaan.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Nationale Feestdag België

TYPE VOERTUIG

Autoladder, roepnummer E64, kenteken 2-DND-261

CHASSIS

Scania P450 8x2

MOTOR

450 pk, 13 liter, Euro 6

ASSEN

vier waarvan de eerste en de laatste directioneel, de andere twee dragend

VERSNELLINGSBAK

Scania GRS905 met 12+2 versnellingen waarvan 2 stationaire en 2 achteruitversnellingen

GEWICHT EN AFMETINGEN

32 ton, 12 meter lang; 2,5 meter breed

OPBOUW

Magirus en FireTechnics

LADDERPAKET

7 ladderdelen met korf voor 350 kg

OPMERKINGEN

Brandweer Brussel

De DBDMH is de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp. Tijdens deze dag en het defilé werd er veel aandacht geschonken aan het pronkstuk van Brandweer Brussel: de nieuwe autoladder die een hoogte van 64 meter kan bereiken. Een stad als Brussel kent voor de brandweer wel wat extra uitdagingen, onder meer door de vele hoge gebouwen, die de inzetten complexer maken. Deze splinternieuwe autoladder wordt ingezet bij het blussen van dakbranden, branden in appartementsgebouwen en het evacueren van personen uit hoge gebouwen. Doordat de ladder tot 64 meter hoog reikt, kunnen personen tot en met de 16^e verdieping geëvacueerd worden en kan geblust worden tot de 21^e verdieping.

Met zijn werkhoogte van 64 meter is dit de grootste autoladder in België en een Europese primeur. De tragische brand op 14 juni 2017 in de Grenfell Tower in Londen waarbij 72 mensen om het leven kwamen, was de aanleiding om dit voertuig aan te besteden. Bijnaam van deze autoladder is 'The Beast'. Kosten: 1,5 miljoen euro.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

BUCA

BESTAAT NOG ALTIJD

*geschiedenis
van een
Limburgs
carrosseriebedrijf*

Rond 1900 runt Jan (op zijn Limburgs Sjan) Claessens een timmerwerkplaats annex wagenmakerij in Burchten. In die tijd had Sjan een druk beklante wagenmakerij; uit de verre en nabije omtrek kwamen de boeren met hun gerei en 'gescheer' naar deze bekwame vakman, die hun 'getuug en gereef' weer netjes in orde maakte. De wagenmakerij bloeide en in die prille jeugd lag de grondlegging van de carrosseriefabriek.

Zoon Leo trad in de voetsporen van zijn vader en was een harde werker met een gezond stel hersens. De jongeman maakte de overgang van (paard en) wagen naar vrachtwagen mee en ging mee met zijn tijd. In 1924 kwam in het bedrijf van de oude Sjan de eerste botsing tussen vader en zoon. "Daar begin ik niet aan", zei Sjan Claessens toen zijn zoon de eerste carrosserie vervaardigde op een Ford-T model, maar hierna volgden langzaam maar zeker meerdere opbouwen op automobielen. In 1929 kwam de eerste uitbreiding en werd de bedrijfsnaam veranderd in Carrosseriebedrijf J. Claessens & Zoon. In dat jaar werden tevens de eerste kiepauto's gebouwd. In het begin van de naoorlogse jaren werden veel kippers door Carrosseriebedrijf J. Claessens & Zoon gebouwd op het bekende GMC CCKW353 chassis. Deze wagens, afkomstig van de militaire dumps, waren erg geliefd als kipper vanwege hun oerdegelijke kwaliteiten. Omdat er een groeiende vraag naar vrachtwagens was, vond er begin 1955 een forse uitbreiding op het fabrieksterrein plaats.

In 1956 werd de bedrijfsnaam veranderd in N.V. BUCA (Buchtens Carrosseriefabriek) met als toevoeging nog een tijdje v/h J. Claessens & Zoon. In 1969 werd de bedrijfsnaam opnieuw aangepast in N.V. BUCA met de toevoeging Fabriek van wegtransportmiddelen. Begin 1974 wordt de naam aangepast in B.V. Buca.

In 1981 verhuisde het bedrijf van woonkern Burchten, naar het industrieterrein in Holtum-Noord. Op 10 mei 1984 valt het doek voor Buca en wordt het faillissement uitgesproken. Maar in juli van datzelfde jaar wordt het bedrijf overgenomen door de Charles Feijts Groep (CFG). Dit bedrijf is gespecialiseerd in trailerbouw en ontwikkeling van hydraulische laad-/lossystemen, met vestigingen in Born, Heerlen en Venlo. Een deel van de werkgelegenheid is daardoor behouden gebleven, dertig van de achtendertig werknemers kunnen aan de slag blijven.

BUCA BESTAAT NOG ALTIJD

Buca heeft – voor zover bekend – maar drie brandweerwagens en een paar politievoertuigen opgebouwd. Het eerste brandweervoertuig dat Buca bouwde, was een Ford F5 manschappenwagen voor de brandweer (van de voormalige Zuid-Limburgse gemeente) Ubach over Worms; vermoedelijk heeft het voertuig tot de opheffing van dat korps in 1965 dienst gedaan. Kenteken en verdere gegevens van het voertuig zijn helaas niet bekend.

Voor DSM bouwde Buca in 1958 twee poederbluswagens, beiden op een Magirus-Deutz chassis; voor de locatie Noord een SH3502 en voor de locatie Zuid (Cokesfabriek Emma in Beek)

een verlengde uitvoering, de SH3506. Beide waren voorzien van twee poederketels, ieder met een inhoud van 750 kg poeder. De verlengde uitvoering met kenteken SB-94-32 heeft in de loop van de tijd een paar aanpassingen gekregen; het was zonder poederbluskanon geleverd en had een zoeklicht. Later zijn de luikjes aangepast en is het zoeklicht verdwenen. Hierdoor kreeg het voertuig een heel ander uiterlijk. De voertuigen zijn in de jaren tachtig afgevoerd, waarvan de SB-94-32 een paar jaar geleden volgens Transmobiel te koop aangeboden werd door Benelux Truck Center in Rotterdam.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

BUCA BESTAAT NOG ALTIJD

Voor de politie van Kerkrade kreeg Buca de opdracht om op Ford F1 chassis een mobilifoonwagen te bouwen die tevens gebruikt kon worden als ambulance. Ook leverde Buca voor de gemeentepolitie van Weert een manschappenwagen, vermoedelijk ook op een Ford-chassis.

GEMEENTEPOLITIE KERKRADE

GEMEENTEPOLITIE WEERT

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

ALS DE ROOK OM JE HOOFD IS VERDWENEN...

TOEN OP EEN MOOIE ZONNIGE MORGEN EEN BRAND UITBRAK IN EEN RIJTJESHUIS, WAS VOOR DE BEWONERS DE RAMP NIET TE OVERZIEN. GELUKKIG WAS DE BRANDWEER OP TIJD GEALARMEERD, ZODAT MET BEHULP VAN EEN TANKAUTOSPUIT EEN BINNENAANVAL KON WORDEN UITGEVOERD EN LATER VIA DE AUTOLADDER DE BRAND NOG EVEN VAN BOVEN WERD BESTREDEN. ZO BLEEF DEZE BRAND BEPERKT TOT DAT ENE HUIS, WAAR HIJ WAS BEGONNEN, EN WAAR NU WORDT UITGEZOCHT WAAR IN HUIS HET ONHEIL BEGON.

Onze fotograaf van dienst was dit keer net te laat. Hij had een afspraak met een specialist in het ziekenhuis en kon dus niet naar de brand. Dat was overigens onmiddellijk aan zijn bloeddruk te merken, vertelde die dokter, die bedenkelijk keek toen de bloeddrukmeter wel erg hoge waarden aangaf. Na zijn bezoek aan het ziekenhuis reed de fotograaf nog snel naar het adres dat op het beeldscherm van zijn pieper was verschenen. Daar trof hij alleen nog maar de nasleep van de brand aan.

Remko Storm

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

WASTERLAIN

EEN NAAM OM NOOIT TE VERGETEN

Een in België wereldberoemde, maar in ons land veel minder bekende carrosseriebouwer was Wasterlain. Wanneer je kijkt naar de producten van deze brandweerautobouwer, vallen je enkele dingen op: de wagens zijn niet alleen degelijk gebouwd, ze zijn niet uitsluitend functioneel, maar ze zijn ook nog zeer esthetisch. Een reden om de firma Wasterlain eens nader onder de loep te nemen.

TEKST | Marinus Oosthoek en Peter Snellen (met medewerking van Serge Amores)

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

korte tijd in Duitsland werden ingezet. Zo heeft men dan in België tegen een betrekkelijk lage prijs een functionele brandweervagen, die het nog heel goed doet en waarmee men (soms tot na de eeuwwisseling) kan blijven werken.

Wasterlain

Er is al een catalogus bekend van deze firma die stamt uit het jaar 1926. Daarin geeft men vol trots aan, dat men al aan veel korpsen heeft geleverd. Enkele van die vermelde korpsen zijn die van Oostende, Malmedy, Meulenbeke en Hamont, maar ook Brussel is genoemd. In totaal staan er 43 met naam genoemde gemeentelijke korpsen en 59 met naam genoemde bedrijven, zoals fabrieken en mijnen achter in die brochure.

Daarbij bieden ze aan om van alles te leveren, zoals slangen, watervoerende armaturen en ladders. Ook wordt er rond die tijd al gesproken over pompen. Met name de Drouville motorspuiten worden door Wasterlain in België vertegenwoordigd. In het begin levert men hoofdzakelijk wat aanhangers met motorspuiten, maar al snel gaat men over tot het bouwen van voertuigen op Ford en Chevrolet, en natuurlijk op het Belgische FN-chassis.

Tijdens de oorlogsjaren is het natuurlijk erg stil rondom de firma. Of er iets heeft plaatsgevonden en wat dan precies, hebben we daarvoor geen informatie.

Na de oorlog is er weer sprake van een bloeiende bedrijfstak. Het is niet bekend of de firma nog bestaat.

Een stukje achtergrondinformatie

Die globale aankopen mogen wel wat nader worden toegelicht. De brandweerkorpsen van België werden vanaf eind jaren 60 en begin jaren 70 verdeeld in categorieën. Voor elke categorie gold een minimum eis, voor wat betreft het rollend materieel. Daarbij zorgde de overheid, dat de gemeenten ook geholpen werden bij de aanschaf van het benodigde – maar nu genormaliseerd – materieel. Dat gebeurde onder meer door het pakket van eisen centraal op te stellen en vervolgens ook de aanbesteding van het materieel centraal te regelen. Bovendien werden er gigantische subsidies op dat brandweermaterieel gegeven. Zo was met de eerste globale aankoop zo'n vijfhonderd miljoen frank gemoeid.

De wet van 31 december 1963, bekend als de Wet op de Civiele Bescherming, bepaalde de organisatie van de brandweerkorpsen. Door deze wet kwamen er vier verschillende soorten korpsen: de X, Y, Z en C-korpsen. Dit was vooral nuttig om bij grote interventies sneller beroep te kunnen doen op andere korpsen.

X-korps: een beroepskorps. Voorbeelden van X-korpsen waren Antwerpen, Brussel, Luik, Charleroi en Gent.

Y-korps: een gemengd korps. Een Y-korps bestond uit ofwel beroeps, ofwel een deel beroepsbrandweermannen en een deel vrijwilligers. Y-korpsen waren het centrumkorps van een zogenaamde gewestelijke groep. Er waren 25 Y-korpsen in België, verspreid over 25 steden. Voorbeelden hiervan: Roeselare, Veurne, Brugge, Oostende en Kortrijk.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

MENEN

HARELBEKE

assemblage van (ook ander dan brandweer) gemeentelijk materieel. Voor dit deel van het artikel werd, met toestemming van de auteur gebruik gemaakt van het boek *150 ans d'histoire des camions et véhicules de pompiers belges* door Serge Amores.

Goed bewaard

In het Brandweerdepot in Weelde vinden we nog een aantal exemplaren van de door Wasterlain gebouwde voertuigen terug. Een van die wagens is die van **Ereze**, een International I627 LS opgebouwd door Wasterlain/Latr  uit 1971. Deze wagen ging buiten dienst in 2000. De pomp is een VBP C-1500 Darley-Wasterlain 28/7.

Eenzelfde pomp heeft de wagen van **Harelbeke**, gebouwd op International I600 LS uit 1972, al werd hij vanaf maart 1973 ingezet. Buiten dienst ging hij pas in 2002, maar niet na nog even in reservedienst te zijn geweest, tot de levering van de nieuwe wagen, enkele jaren later. Hij werd in zijn actieve jaren ook door de jeugdbrandweer gebruikt.

De bedrijfsbrandweer van **FN Herstal/Marche-en-Famenne** had ook een wagen van Wasterlain, maar dan gebouwd op Bedford EDLO DT. Die wagen diende van 1972 tot 1996 en had ook een pomp type VBP Wasterlain. Met het in 1972 inkrimpen van de fabriek van FN in Herstal, moest ook de bedrijfsbrandweer aldaar verdwijnen. Men schonk de wagen aan Marche-en-Famenne op voorwaarde dat hij weer in goede staat gebracht werd. De wagen werd in 1996 overgenomen door de jeugdbrandweer van Marche-en-Famenne.

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

Verder lezen?

Log in op het alleen voor VBB-leden toegankelijke deel van www.brandweer.org en download de volledige digitale VBB Nieuwsbrief.

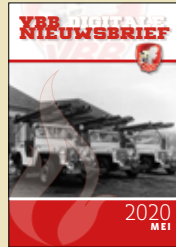
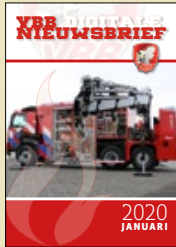
Nog geen VBB-lid? Kijk op <https://brandweer.org/over-ons/> voor meer informatie!

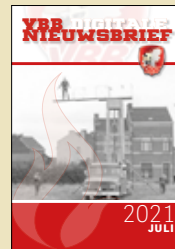
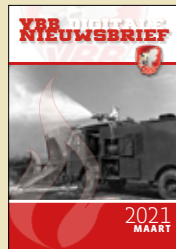
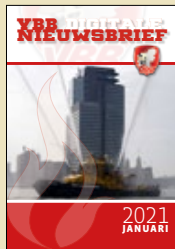
2017

2018

2020

2022

45
november
2023

2023

VBB DIGITALE
NIEUWSBRIEF

SPECIALS

